

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Konzervatorski odjel u Varaždinu pridružio se obilježavanju Dana europske baštine promoviranjem kulturne baštine Varaždinskih Toplica.

Najstariji tragovi Varaždinskih Toplica sežu do III. st. p.n.e. kada je na ovom području živjelo ilirsko pleme Jasi, po čijem su imenu Rimljani kasnije ovo mjesto prozvali Aquae lasae. Već za vrijeme Jasa naselje je, zbog izvora termalne vode, izraslo u značajno zdravstveno, obredno, kulturno pa i gospodarsko središte Gornje Panonije. U Panoniju, odnosno Ilirik, Rimljani su počeli prodirati između 35. i

Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Slavenskom Brodu

NOVI PRILOZI POZNAVANJU POVIJESNOG NASLJEĐA I KULTURNIH DOBARA BRODSKOG POSAVLJA

Baština - info

INFORMATIVNO-EDUKATIVNI IZBOR IZ STRUČNIH MATERIJALA ARHIVA MINISTARSTVA KULTURE (346)

Europska godina kulturne baštine Dani europske baštine 2018. godine (IV. dio)

Piše: Željka Perković,
diplomirani inženjer
arhitekture,
pročelnica

Pogled na arheološki park - Rimske Aquae lasae

34. godine prije Krista pod vodstvom Oktavijana. Nakon Velikog ilirskog ustanka (poznatog kao Batonov ustanak), koje je Rimsko Carstvo vodilo protiv panonsko-dalmatinskih plemena od 6. do 9. godine pod vodstvom Tiberija i njegovog nećaka Germanika, Ilirik je konačno osvojen. Podijeljen je u dvije provincije; Pannoniu i Dalmatiu. Pannonia je nešto kasnije, u 2. stoljeću, podijeljena na Pannoniu Superior (Gornju Panoniju na zapadu) te na Pannoniu Inferior (Donju Panoniju na istoku). Tada je počela intenzivna urbanizacija Panonije. Aquae lasae su se nalazile na prometnici koja je spajala Poetovio (današnji Ptuj u Sloveniji) i Ioviu-Botivo (današnji Ludbreg). Ta dva grada bila su važna trgovačka središta. Ne zna se točna godina gradnje Aquae lasae, ali pretpostavlja se da je to bilo u vrijeme Flavijevske dinastije. Najveći procvat naselje je doživjelo za Rimljana, od I. do IV. stoljeća, kada je to bio poznato liječilište. Naselje je propalo i opustošeno u IV. st.

Skulptura Minerve, božice medicine i liječnika

Dijelimo ljepotu baštine obnovljenih oltara u crkvi sv. Martina u Varaždinskim Toplicama

za vrijeme provala naroda.

U srednjem vijeku na tom prostoru formira se naselje Toplissa, koje postaje posjed Zagrebačkog Kaptola i to ostaje više od osam stoljeća. Kako bi zaštitio svoj posjed, Kaptol uz župnu crkvu gradi utvrdu

Detalj postava Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice

(1376.). Tijekom XVI. stoljeća, u vrijeme turske opasnosti, utvrda se dograđuje i pojačava kulama, opkopom i lančanim mostom. Po oslobađanju Slavonije i prestanku turskih provala, 1695. godine, ova utvrda je preuređena u barokni dvorac

koji je kasnije pretvoren u prvi kupališni hotel. Počeci modernog kupališnog lječilišta vezani su uz liječnika Ivana Krstića Lalangua (podrijetlom iz Luksemburga) koji je djelovao u Varaždinu u drugoj polovini XVII. st. i bio jedan od utemeljitelja hrvatske medicinske literature. Termalno lječilište (u današnjem obliku) počinje raditi od 1820. godine, kada se uvodi stalni liječnički nadzor, a 1838. i stalni kupališni liječnik. Početkom XX. st. Varaždinske Toplice došle su na glas kvalitetnog termalnog lječilišta i taj status imaju i danas.

Konzervatorski odjel u Varaždinu i RKT Župa sv. Martina u okviru obilježavanja Dana europske baštine 2018. sa zajedničkom temom Umjetnost dijeljenja, pridružio se 2. 10. 2018. u crkvi sv. Martina u Varaždinskim Toplicama prezentacijom obnovljenih kamenih (mramornih) oltara sv. Katarine / sv. Martina i sv. Barbare, rad Francesca Robbe, koji su preneseni iz zagrebačke katedrale u topličku crkvu 1882. godine. Tijekom proteklih dviju godina na oba oltara cjelovite je konzervatorsko-restauratorske radove izvodio Hrvatski restauratorski zavod. Današnji glavni oltar sv. Martina, nekad posvećen sv. Katarini, nastao je oko 1733. godine, dok je oltar sv. Barbare dovršen 1738. godine.

Prezentacijom je predstavljena briga i očuvanje kulturne baštine, s obzirom na to da je riječ o očuvanim remekdjelima barokne umjetnosti sjeverozapadne Hrvatske 18. stoljeća.

(nastavlja se)